

College van burgemeester en wethouders gemeente Utrecht
Postbus 16200
3500 CE – UTRECHT

ONDERWERP	reactie op oproep windenergie	E-MAILADRES	secretariaatvanessen@
DATUM	09-03-2023		provincie-utrecht.nl
DOCUMENTNUMMER	UTSP-279699493-43062		
VAN	Gedeputeerde Staten		

Geacht college van burgemeester en wethouders van de gemeente Utrecht,

U heeft ons op 21 december jl. een brief gestuurd n.a.v. onze oproep over windenergie. Dank voor deze brief en voor de constructieve gesprekken hierover. We zijn verheugd om te lezen dat u de urgentie voor de energietransitie inziet en dat u daarvoor serieus bekijkt welke mogelijkheden voor windenergie er zijn. In de brief stelt u ons ook een aantal vragen over hoe wij omgaan met een aantal provinciale beleidsterreinen zoals ecologie en cultuurhistorie. U geeft aan eind 2023 een besluit te willen nemen en dat u ons vraagt daarvoor voor de zomer van 2023 duidelijkheid te geven over zoekgebieden voor windenergie. Met deze brief geven we een reactie op uw vraag en hoe we hierin samen kunnen optrekken.

Op 23 februari jl. is de ontwerp NRD ter inzage gelegd voor het planMER van de provincie over onderzoeksgebieden voor windenergie. In dit planMER worden milieueffecten van alle onderzoeksgebieden in de provincie onderzocht. Gebieden uit uw gemeentelijk planMER worden hierin ook meegenomen. Deze gebieden worden meegenomen om het provinciale planMER zo compleet mogelijk te maken.

Op 14 februari jl. heeft u ons een aanvullende brief gestuurd met een verduidelijking over de zoekgebieden windenergie. Hierin geeft u aan dat alleen de zoekgebieden opgenomen in de Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040 (RSU) op dit moment een formele status hebben en dat u alleen meewerkt aan eventuele initiatieven in Haarzuilens indien hier een raadsbesluit over komt. Beide punten zijn voor ons helder en zullen we respecteren. In onze brief aan gemeenten van 14 februari jl. hebben we aangegeven terughoudend te zijn om gebieden in het voorkeursalternatief voor windlocaties op te nemen in gemeenten die zelf procedures voor windenergie oppakken. Gezien de voortvarendheid waarmee u met windenergie aan de slag bent geldt dit voor de gemeente Utrecht. De provincie ziet daarom geen aanleiding om eigen initiatieven te starten in de gemeente Utrecht dan wel daar de regie over te nemen.

Nieuwe Hollandse Waterlinie

In uw brief geeft u aan dat de meest geschikte gebieden voor duurzame energieproductie aan de rand van uw gemeente liggen. In het noorden en oosten ligt deze stadsrand grotendeels in de provinciale Cultuurhistorische Hoofdstructuur (CHS) - militair erfgoed en in het UNESCO

Werelderfgoed Hollandse Waterlinies. Voor deze gebieden hebben we uitvoerig met elkaar gesproken over hoe we inzichtelijk kunnen krijgen wat de (on)mogelijkheden zijn voor windenergie in relatie tot de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Om te kunnen toetsen of een specifieke ruimtelijke ontwikkeling daadwerkelijk wel of niet in het Werelderfgoed kan worden ingepast moet een Heritage Impact Assessment (HIA) worden uitgevoerd. We hebben met elkaar afgesproken dat we, zoals u ons vraagt in uw brief van 21 december jl., de komende maanden gezamenlijk een HIA gaan uitvoeren, specifiek gericht op windenergie. Uw gemeente is hiervoor samen met gemeente De Bilt opdrachtgever. We verwachten de uitkomsten rond de zomer zodat de uitkomst van de HIA en een reactie van de provincie over zoekgebieden in UNESCO Werelderfgoed op tijd is voor besluitvorming rondom uw Klimaatvisie.

Cultuurhistorische waarden Ockhuizen en Haarzuilens

In het westen van uw gemeente is er ook sprake van de provinciale Cultuurhistorische Hoofdstructuur, namelijk de historische buitenplaatszone, die samenvalt met het rijksbeschermd dorpsgezicht Haarzuilens. In dit gebied liggen onderzoeksgebieden voor windenergie en zijn tegelijk ook ontwikkelingen voor mogelijke zonnevelden aan de gang.

Voor de ontwikkeling van grootschalige duurzame energie vermoeden we dat, gelet op de recent herijkte Kwaliteitsgidsen Utrechtse Landschappen, de impact op cultuurhistorische waarde dichtbij Haarzuilens groter zal zijn dan nabij Ockhuizen. Omdat door de gemeente voor Ockhuizen al cultuurhistorisch onderzoek heeft plaatsgevonden, stellen we voor dat voor Haarzuilens medewerkers cultuurhistorie bij de provincie Utrecht hier samen met gemeente Utrecht concreter naar kijken, zodat de provincie voor de zomer een reactie kan geven over de kansrijkheid van energieopwek ontwikkelingen in deze gebieden cq het risico op impact op het gebied. Mocht een initiatief zich hier voordoen, dan is mogelijk vervolgonderzoek nodig. Dit is in basis een verantwoordelijkheid en risico (uitkomst onzeker en extra kosten) van de initiatiefnemer. De provincie denkt graag mee bij de opzet en begeleiding van een dergelijk eventueel vervolgonderzoek.

Ecologie en bescherming van natuursoorten

De provincie is bevoegd gezag voor de Wet natuurbescherming. Deze wet ziet toe op bescherming van dier- en plantensoorten en natuurwaarden op gebiedsniveau. Uw gemeentelijk planMER laat zien dat in bijna alle zoekgebieden effecten te verwachten zijn op de natuur. Het is de verwachting van de opstellers van dit planMER dat deze effecten tot een acceptabel niveau zijn terug te brengen door het treffen van maatregelen. Voor de zoekgebieden in Haarzuilens is deze verwachting niet zo positief. In uw brief vraagt u de provincie om op basis van de beschikbare informatie te beoordelen of het verantwoord is om de zoekgebieden voor windenergie en zonne-energie in Haarzuilens op te nemen in de Klimaatvisie.

Om te kunnen beoordelen of effecten van wind- en zonneparken op ecologische waarden toelaatbaar zijn, is zeer gedetailleerde informatie nodig. Om praktische redenen wordt daarom doorgaans gekozen om het benodigd (veld)onderzoek in een latere fase van de planvorming uit te voeren. Tot die tijd kan wel een risico-inschatting worden gemaakt. In het in uw opdracht opgestelde planMER is dat ook gedaan. In dit onderzoek is geconcludeerd dat het risico op effecten op beschermde soorten in het zoekgebied Haarzuilens hoger is dan in de andere zoekgebieden.

Wij kunnen u op basis van de beschikbare informatie geen antwoord geven op uw vraag of het verantwoord is om de zoekgebieden voor windenergie en zonne-energie in Haarzuilens op te nemen in uw Klimaatvisie. Dat is in basis een (politieke) keuze die bij uw gemeente ligt.

Het is aan u om af te wegen in hoeverre het hogere risico dat in dit zoekgebied nadelige effecten op ecologische waarden optreden en/of dat het zoekgebied in een latere fase misschien niet haalbaar blijkt gelet op wetgeving, in de weg staat om dit zoekgebied in uw Klimaatvisie op te nemen. Dit zal moeten worden gezien in bredere context, in verhouding tot andere belangen en de kansen en risico's om de gewenste opgave in de andere zoekgebieden te kunnen realiseren.

Wij begrijpen dat u wellicht behoefte heeft aan meer informatie om deze afweging te maken. Wij adviseren u in dat geval voor dit zoekgebied een ecologisch vervolgonderzoek uit te laten voeren en de ecologisch specialisten van uw gemeente hierbij te betrekken.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Utrecht
namens hen,

H.P. (Huib) van Essen
gedeputeerde Ruimtelijke Ontwikkeling, Omgevingswet, Energietransitie en Klimaat